

I. DISPOSICIÓNS XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

- 6578** *Real decreto lei 10/2017, do 9 de xuño, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os efectos producidos pola seca en determinadas bacías hidrográficas e se modifica o texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo.*

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

Desde o ano 2007, as situacións de seca hidrolóxica nas demarcacións hidrográficas intercomunitarias xestionáronse mediante os plans especiais ante situacións de alerta e eventual seca, aprobados pola Orde MAMA/698/2007, do 21 de marzo, e posteriormente modificados polo Real decreto 1/2016, do 8 de xaneiro, polo que se aproba a revisión dos plans hidrolóxicos das demarcacións hidrográficas do Cantábrico Occidental, Guadalquivir, Ceuta, Melilla, Segura e Xúcar, e da parte española das demarcacións hidrográficas do Cantábrico Oriental, Miño-Sil, Douro, Texo, Guadiana e Ebro.

De acordo co artigo 27 da Lei 10/2001, do 5 de xullo, do Plan hidrolóxico nacional, estes plans, cos seus sistemas de indicadores hidrolóxicos, son os que serven de referencia aos organismos de bacía para a declaración formal de situacións de alerta e eventual seca.

II

O valor medio nacional das precipitacións acumuladas desde o pasado 1 de outubro ata o 1 de maio representa arredor dun 13% menos que o valor normal correspondente ao dito período. Na data do 1 de maio, a reserva hidráulica peninsular situábase nun 56 %, notablemente inferior á media dos últimos 5 anos (74,2 %) e á dos últimos dez anos (70 %).

Os volumes encorados no presente ano hidrolóxico nas demarcacións hidrográficas intercomunitarias foron moi pouco relevantes, persistiu a situación de seca declarada nos ámbitos territoriais das confederacións hidrográficas do Segura e do Xúcar e iniciouse a situación de seca na parte española da demarcación hidrográfica do Douro.

No caso do Douro, o inicio do ano hidrolóxico 2016/2017 foi extremadamente seco desde o punto de vista da meteoroloxía: así, a precipitación acumulada nos últimos seis meses do pasado ano foi do 55 % da media da serie histórica, que alcanza 48 anos. Os volumes encorados na data do 18 de maio 2017 son 984 hm³ menos que os que había encorados nesa mesma data en 2016. Esta cifra de 984 hm³ representa un 34,20 % da capacidade de regulación da que dispón actualmente a bacía hidrográfica do Douro.

Na data do 1 de maio, o indicador de seca do estado global da parte española da demarcación hidrográfica do Douro mantívose en alerta por quinto mes consecutivo. Este feito motivou que, conforme o contido do Plan especial de actuación en situacións de alerta e eventual seca do Douro, e conforme o artigo 20 das disposicións normativas do Plan hidrolóxico da parte española da demarcación hidrográfica do Douro, a demarcación se encontre en situación de seca prolongada e o organismo de bacía adoptase un conxunto de restricións pola falta de auga encorada, de conformidade co artigo 55 do texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo. Restricións que xa se determinaron e puxeron en práctica nas diferentes zonas subministradas desde os encoros mediante canles.

Con base nesta situación de seca prolongada, a Comisión de Desaugamento da Confederación Hidrográfica do Douro acordou, en febreiro de 2017, a remisión ao Consello

de Ministros, para que, de conformidade co artigo 58 de texto refundido da Lei de augas, adoptase, mediante real decreto e en circunstancias extraordinarias como as que se dan actualmente na bacía española do Douro, as medidas que sexan precisas en relación coa utilización do dominio público hidráulico, aínda cando fose obxecto de concesión, para a superación de circunstancias de necesidade, urxencia, anómalas ou excepcionais.

No caso da bacía hidrográfica do Segura, en seca declarada desde o 9 de maio de 2015, coa entrada en vigor do Real decreto 356/2015, do 8 de maio, a situación agravouse de forma particular por dous motivos: o volume encorado na propia demarcación é, na data do 18 de maio de 2017, do 32 %, cando a media dos últimos cinco anos nesta mesma data se sitúa no 60,78 %, e o volume encorado en Entrepeñas e Buendía, (encoros desde os que parte o acueduto Texo-Segura), sitúase na data do 19 de maio por debaixo de 368 hm³, e entra, de acordo coas regras de explotación do transvasamento Texo-Segura, aprobadas pola disposición adicional quinta da Lei 21/2015, do 20 de xullo, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes, no nivel 4, o que implica que non cabe aprobar transvase ningún para abastecemento e regadío desde a demarcación hidrográfica do Texo.

No caso da demarcación hidrográfica do Xúcar, tamén en seca declarada desde o 9 de maio de 2015 coa entrada en vigor do Real decreto 355/2015, do 8 de maio, na data do 1 de maio de 2017 os indicadores de estado dos subsistemas Turia e Xúcar encóntranse en alerta e prealerta, respectivamente.

O Real decreto 356/2015, polo que se declara a situación de seca no ámbito territorial da confederación hidrográfica do Segura, e o Real decreto 355/2015, do Xúcar e as súas prórrogas, conteñen, como unha das medidas administrativas que pode axudar a superar a situación de escaseza de recursos hídricos existente, a utilización dos contratos de cesión de dereitos ao uso da auga previstos na lexislación de augas.

Neste sentido, considérase a posibilidade recollida no artigo 67.2 do texto refundido da Lei de augas, onde está previsto que se poderá permitir que os contratos celebrados non respecten a prelación de usos establecidos no Plan hidrolóxico da demarcación hidrográfica, ou, na súa falta, na propia lei, ao entender que a situación excepcional e o interese xeral fan aconsellable a autorización da medida.

A disposición adicional terceira do Real decreto Lei 6/2015, do 14 de maio, admitiu para estes mesmos contratos unha excepción do artigo 69.1 do texto refundido da Lei de augas, segundo o cal «o volume anual susceptible de cesión non poderá superar en ningún caso o realmente utilizado polo cedente», permitindo, de modo excepcional e temporalmente limitado, a cesión de todo o caudal concedido con independencia do grao de utilización que tivo por parte do cedente nos 5 anos anteriores.

Esta previsión refírese aos contratos celebrados entre concesionarios da bacía do Segura. Actualmente, faise preciso que, con carácter excepcional e temporalmente limitado, se estableza esta medida nas bacías do Xúcar e do Douro; deste modo, en cada unha das ditas bacías poderanse celebrar contratos de cesión de dereitos, entre concesionarios e titulares de dereitos dunha mesma bacía, tomando como referencia os volumes concedidos e non os utilizados nos últimos 5 anos.

É unha flexibilización do réxime legal dos contratos que se presenta como unha medida excepcional para atender a situación hidrolóxica existente e se inclúe na disposición adicional segunda.

III

As situacións de seca hidrolóxica descritas están afectando, en moitos casos, o nacemento e o normal desenvolvemento dos cultivos de secaño, así como os cultivos de regadío das zonas referidas nas tres demarcacións hidrográficas citadas, ben por insuficiencia da auga encorada para atender a demanda de rega, ben pola redución de precipitacións que afectou as reservas nos acuíferos que proporcionan a auga de rega.

As extremadas condicións climáticas que vén padecendo este ano o sector agrario nas zonas sinaladas ameazan a viabilidade económica de moitas explotacións e a súa propia pervivencia como unidades produtivas, o que afectaría seriamente a economía das

comarcas agrarias e o desenvolvemento doutros sectores de actividade económica relacionados coa agricultura.

Ben que é certo que o Plan de seguros agrarios, subvencionado polo Ministerio de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente, representa a ferramenta de referencia obrigada na loita contra as adversidades climáticas, ao considerar soamente a seca meteorolóxica e non a hidrolóxica, a extraordinaria incidencia desta seca aconsella a adopción de medidas, a título excepcional, que complementen a acción dos seguros agrarios para minorar as consecuencias na economía das explotacións agrarias afectadas.

Aínda que os abastecementos na data de hoxe parecen estar garantidos, no caso das demarcacións hidrográficas do Segura e do Xúcar, estase facendo un seguimento exhaustivo, dada a elevada dependencia do conxunto de municipios integrados na Mancomunidade das Canles do Taibilla dos recursos transvasados desde os encoros da cabeceira do Texo. Este organismo autónomo, para asegurar a demanda das diferentes poboacións e paliar a mingua de recursos que recibe a través do acueduto Texo-Segura, tivo que recorrer a outras fontes alternativas de abastecemento (pozos de seca, contratos de cesión de dereitos, incremento do uso de auga desalgada) que comportaron un incremento do custo económico do recurso. En idéntica situación se encontran aqueles abastecementos da provincia de Almería que se subministran desde o acueduto Texo-Segura.

En consecuencia, para paliar tamén o desequilibrio económico que se lles puidese producir á Mancomunidade das Canles do Taibilla e aos mencionados abastecementos da provincia de Almería, e posibilitar a continuidade da actividade produtiva das explotacións agrarias que están sufrindo os efectos da seca, o Goberno considera necesario adoptar un conxunto de medidas, con carácter urxente, destinadas a paliar os efectos desta importante adversidade climática, no marco da necesaria cooperación coas comunidades autónomas afectadas.

Así mesmo, as explotacións agrarias afectadas pola seca, non soamente nas bacías con seca hidrolóxica senón tamén no resto de zonas con seca meteorolóxica, afrontan elevadas dificultades de tesouraría, entre as que cabe destacar especialmente os sectores de cultivos herbáceos, pola perda de colleita, e os de gandaría extensiva, polo incremento dos custos por perda de pastos. Por iso, considérase adecuado adoptar a medida destinada a adiar o pagamento das cotas da Seguridade Social, xa que esta está destinada a aliviar as ditas dificultades.

IV

Noutra orde de cousas, neste ámbito, as actuais circunstancias sociais requiren dun uso dos recursos enerxéticos máis eficiente, sustentable e respectuoso co ambiente, cohonstando o desenvolvemento económico coa protección eficaz do ambiente, en concordancia, pola súa vez, cos principios básicos que rexen a política fiscal, enerxética e ambiental da Unión Europea.

En consecuencia, resulta necesario un marco normativo que garanta a todos os axentes afectados o adecuado funcionamento do modelo de produción de enerxía e, pola súa vez, contribúa a preservar o patrimonio ambiental.

No ordenamento xurídico vixente, o artigo 112 bis do texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, tras a modificación operada pola Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, regula o canon por utilización das augas continentais para a produción de enerxía eléctrica. Con posterioridade foi aprobado o Real decreto 198/2015, do 23 de marzo, polo que se desenvolve o artigo 112 bis do texto refundido da Lei de augas e se regula o canon por utilización das augas continentais para a produción de enerxía eléctrica nas demarcacións intercomunitarias.

De acordo coa lexislación referida, e en termos consonantes co artigo 2.2.a) da Lei 58/2013, do 17 de decembro, xeral tributaria, a natureza do canon é a dunha taxa que se aplica á produción de todas as instalacións de xeración que obteñen un beneficio da utilización privativa ou aproveitamento especial do dominio público hidráulico para a

producción de enerxía eléctrica. A súa creación obedeceu, como expresa a Lei 15/2012, do 27 de decembro, á necesidade de salvagardar a calidade xeral das augas continentais españolas, que constitúen un recurso natural de evidente relevancia para o conxunto da sociedade. Neste sentido, e co fin de reforzar as políticas de protección do dominio público hidráulico, o Real decreto 198/2015, do 23 de marzo, establece, no seu artigo 12, que o 2 % do importe da recadación neta terá a consideración de ingresos do organismo de bacía e, particularmente, que os orzamentos xerais do Estado destinarán a actuacións de protección e mellora do dominio público hidráulico, nos termos definidos no seu artigo 14, ao menos un importe igual á estimación prevista para o 98 % restante da dita recadación.

V

A experiencia acumulada nos anos transcorridos desde a entrada en vigor da Lei 15/2012, do 17 de decembro, evidencia a necesidade de reforzar as actuacións de protección, mellora e rexeneración das masas de auga superficial nas bacías hidrográficas. Todo iso sen prexuízo da redución progresiva da contaminación procedente de substancias prioritarias e da eliminación de forma gradual respecto das verteduras, das emisións e das perdas de substancias perigosas na cal debe intensificar esforzos a Administración hidráulica do Estado.

Neste sentido, os programas de control das masas de auga e das zonas protexidas pretenden mellorar os niveis de precisión e fiabilidade alcanzados en anos anteriores, conforme o previsto no artigo 92 ter.2 do texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo.

Para a execución destas actuacións de protección ambiental que revisten carácter de urxencia, faise imprescindible dotar os órganos competentes do Ministerio de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente dos recursos económicos e técnicos necesarios que permitan unha conservación eficaz do dominio público hidráulico.

Da mesma maneira, o Acordo do Consello de Ministros do 9 de xuño de 2017, polo que se aproban as novas tarifas para o aproveitamento do acueduto Texo-Segura, co obxecto de recuperar os custos anuais de explotación, funcionamento e conservación que soporta a Administración hidráulica, así como a amortización dos investimentos estatais calculados conforme a normativa vixente, reafirma a necesidade de adoptar medidas de equilibrio económico-financieiro para o cumprimento das funcións que teñen encomendadas os organismos de bacía.

Para garantir a protección do dominio público hidráulico e para asegurar o cumprimento dos obxectivos ambientais establecidos na Directiva 2000/60/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 23 de outubro de 2000, pola que se establece un marco comunitario no ámbito da política de augas (Directiva marco da auga), increméntase o tipo de gravame do canon por utilización das augas continentais para a produción de enerxía eléctrica desde o 22 por cento do valor da base imponible previsto no artigo 112 bis do texto refundido da Lei de augas, ata o 25,5 por cento, dado que o tipo actual se revela insuficiente para alcanzar o obxectivo de compaxinar adecuadamente dous bens constitucionais: o ambiente e o desenvolvemento económico. Ese incremento permitirá achegar, nos termos previstos no artigo 12 do Real decreto 198/2015, do 23 de marzo, recursos adicionais cos que reforzar as actuacións técnicas de medición, análise, vixilancia e control dos consumos de auga recoñecidos nas concesións; o réxime de cumprimento destas, o seguimento de calidade, seguridade e cantidade das augas continentais, así como actividades de mellora da continuidade fluvial, adaptación das estruturas á migración da ictiofauna e transporte de sedimentos, a recuperación do leito dos álveos e do espazo fluvial, incluíndo os bosques de ribeira e a loita contra especies invasoras que supoñan unha deterioración do estado do dominio público hidráulico.

A présa da iniciativa legislativa materializada no presente real decreto lei vén motivada, como se dixo, por necesidades estruturais de inaprazable execución na protección, mellora e rexeneración das masas de auga superficial das bacías hidrográficas, relacionada, pola súa vez, cunha actuación legislativa inmediata, que permita aplicar un plan orgánico no

uso e conservación da bacía, sen esquecer as actuais condicións meteorolóxicas adversas que acentúan esta exigencia.

Polo tanto, os ingresos derivados da suba do tipo de gravame responden a un plan plurianual que concorda coa necesidade inmediata de maiores ingresos, asociados a unha imprescindible mellora no investimento e dotación de recursos nas bacías hidrográficas, sen prexuízo da súa liquidación posterior en marzo de 2018.

Neste sentido, debe sinalarse que, ben que é certo que a autoliquidación correspondente ao exercicio 2017 non deberá presentarse, de acordo co previsto no artigo 10 do Real decreto 198/2015, senón no mes de marzo de 2018, a aprobación do presente real decreto lei e, en particular, a aplicación do novo tipo de gravame á parte proporcional da base imponible xerada desde a súa entrada en vigor, de acordo co previsto na disposición transitoria única, permitirá xerar desde este mesmo momento un maior volume de recursos destinados aos organismos de conta con cargo á dita autoliquidación e, asemade, que poida xa consignarse nos orzamentos xerais do Estado para o ano 2018 a maior cantidade destinada, nos termos previstos polo artigo 14 do citado texto regulamentario, a actuacións de protección e mellora do dominio público hidráulico. Con iso facúltase o inicio de novos proxectos no referido exercicio. É evidente que un e outro obxectivo non poderían ser conseguidos de observarse o procedemento legislativo ordinario, xa que a demora inherente á súa tramitación comportaría unha parella demora na aplicación do referido incremento do tipo tributario que, deste modo, non tería reflexo na autoliquidación inmediata e, con iso, nos ingresos do organismo de bacía, impedindo, ademais, incorporar á Lei de orzamentos xerais para o ano 2018 a maior cantidade equivalente ao referido incremento de recadación.

Finalmente, increméntase a bonificación tributaria que o punto 7 do citado artigo 112 bis recoñece ás instalacións hidroeléctricas de potencia igual ou inferior a 50 MW, na medida necesaria para manter os efectos do réxime retributivo establecido no Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, así como na Orde IET/1045/2014, do 16 de xuño, pola que se aproban os parámetros retributivos das instalacións tipo aplicables a determinadas instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, xa que o referido canon é un dos conceptos alí tomados en consideración á hora de definir os custos variables determinantes do custo de explotación das correspondentes instalacións tipo.

VI

As disposicións que se aproban mediante o presente real decreto lei manteñen unha relación de continuidade coas normas precedentes que conforman o ordenamento xurídico vixente nesta materia, debido á relación cada vez maior entre sustentabilidade ambiental e produción enerxética.

De aí que esta norma encontre o seu fundamento xurídico no artigo 45 da Constitución española, no que a protección do ambiente se considera como un dos principios reitores das políticas sociais e económicas, co obxectivo de internalizar os custos ambientais derivados da produción da enerxía eléctrica, sen esquecer que a mellora dos niveis de eficiencia enerxética comporta un incremento na calidade de xestión dos recursos naturais.

No entanto, debe advertirse que a Constitución impón, así mesmo, «o deber de atender o desenvolvemento de todos os sectores económicos» no seu artigo 130.1, precepto que está dotado dunha esencial carga finalista, que é equiparar o nivel de vida de todos os españois e favorecer todos os sectores económicos. En efecto, o artigo 130 é unha manifestación máis do Estado social e democrático de dereito (artigo 1.1) e é reflexo dunha das funcións básicas deste, a función promocional (artigo 9.2) para equiparar o nivel de vida de todos os españois, sen esquecer o principio de solidariedade que proclama o artigo 2, conforme o cal o Estado velará polo establecemento dun equilibrio económico adecuado e xusto entre as diversas partes do territorio español.

En suma, o artigo 130 consagra a obriga dos poderes públicos de atender a modernización e o desenvolvemento de todos os sectores da economía e o artigo 45 fai que iso deba compaxinarse coa protección do ambiente.

A modificación do canon hidroeléctrico que se contén neste real decreto lei preserva adecuadamente as garantías constitucionais na relación entre o principio de legalidade tributaria e o límite á facultade de ditar decretos leis susceptibles de afectar o deber de contribución ao sustentamento dos gastos públicos, xa que non incide nos elementos esenciais do tributo nin na posición do obrigado a contribuír segundo a súa capacidade económica no conxunto do sistema tributario. Neste sentido, o Tribunal Constitucional (SSTC 35/2017, do 1 de marzo (F.X. 5.º) 100/2012, do 8 de maio, (F.X. 9) 111/1983) sostén que o sometemento da materia tributaria ao principio de reserva de Lei (artigos 31.3 e 133.1 e 3 CE) ten carácter relativo e non absoluto, polo que o ámbito de regulación do decreto lei pode penetrar na materia tributaria sempre que se dean os requisitos constitucionais do orzamento habilitante e non afecte as materias excluídas, que implica en definitiva a imposibilidade mediante o dito instrumento de alteración do réxime xeral ou dos elementos esenciais dos tributos, se inciden sensiblemente na determinación da carga tributaria ou son susceptibles de afectar así o deber xeral dos cidadáns de contribuír ao sustentamento dos gastos públicos de acordo coa súa riqueza mediante un sistema tributario xusto.

Por todo o expresado anteriormente, concorren desta forma as circunstancias de extraordinaria e urxente necesidade, que constitúen o orzamento habilitante exixido ao Goberno polo artigo 86.1 da Constitución española para ditar decretos leis, de acordo coa xurisprudencia do Tribunal Constitucional: unha situación de necesidade fundamentada en datos concretos; a urxencia das medidas que se deben aplicar respecto a esta situación de necesidade, que non pode atenderse acudindo ao procedemento lexislativo de urxencia; e a existencia dunha conexión entre a situación de urxencia definida e as medidas concretas adoptadas para afrontala.

Este real decreto lei dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.22.ª da Constitución española, que establece a competencia exclusiva do Estado na lexislación, ordenación e concesión de recursos e aproveitamentos hidráulicos cando as augas discorran por máis dunha comunidade autónoma, así como ao abeiro da habilitación contida no artigo 149.1.14.ª, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de Facenda pública.

Por todo o anterior, en uso da autorización contida no artigo 86 da Constitución, por proposta da ministra de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente; do ministro de Facenda e Función Pública, do ministro de Enerxía, Turismo e Axenda Dixital e da ministra de Emprego e Seguridade Social e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 9 de xuño de 2017,

DISPOÑO:

Artigo 1. *Obxecto e finalidade.*

1. Este real decreto lei ten por obxecto, en primeiro lugar, establecer medidas de apoio aos titulares das explotacións agrarias situadas nos ámbitos territoriais afectados pola seca hidrolóxica, é dicir, a parte española da demarcación hidrográfica do Douro, a demarcación hidrográfica do Xúcar e a demarcación hidrográfica do Segura, no presente ano 2017, cando tivesen unha dotación inferior ou igual ao 50 por cento da normal ou sufrisen perdas de produción bruta nos cultivos de, cando menos, un 20 por cento da produción normal en zonas desfavorecidas, e dun 30 por cento nas demais zonas, de conformidade cos criterios establecidos pola Unión Europea.

2. En segundo lugar, establecer unha medida de apoio aos titulares das explotacións agrarias afectadas, tanto pola seca hidrolóxica nas anteriores bacías como a meteorolóxica en todo o territorio nacional.

3. En terceiro lugar, é obxecto deste real decreto lei paliar o desequilibrio económico producido á Mancomunidade das Canles do Taibilla e aos abastecementos da provincia de Almería na parte que se subministran mediante o acueduto Texo-Segura, debido ao uso

de recursos non habituais (pozos de seca, contratos de cesión temporal de dereitos, incremento de recursos non convencionais como a auga desalgada), necesarios para garantir o abastecemento das súas poboacións, como consecuencia da situación de seca que sofre a demarcación hidrográfica do Segura.

4. Por último, mediante a presente norma incrementase o tipo de gravame correspondente ao canon por utilización das augas continentais para a produción de enerxía eléctrica, previsto no artigo 112 bis do texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, co obxecto de mellorar a dotación aos órganos competentes do Ministerio de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente e aos organismos de bacía dos necesarios recursos para a protección e mellora do dito dominio público.

Artigo 2. *Exención das exaccións relativas á dispoñibilidade de auga.*

1. Para os titulares de dereitos ao uso de auga para rega e para a Mancomunidade das Canles do Taibilla e para os abastecementos da provincia de Almería na parte que se subministran mediante o acueduto Texo-Segura a que se refire o artigo anterior, concédense as seguintes exencións:

a) A cota da tarifa de utilización da auga e do canon de regulación establecidos no artigo 114 do texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, correspondentes ao exercicio 2017.

b) As achegas relativas aos gastos fixos e variables de funcionamento da tarifa de condución das augas incluídos nos parágrafos b) e c) do artigo 7.1 da Lei 52/1980, do 16 de outubro, de regulación do réxime económico da explotación do acueduto Texo-Segura, correspondentes ao exercicio 2017. A dita exención non afectará a liquidación económica de exercicios anteriores que non fosen considerados no cálculo das tarifas aplicadas no exercicio 2017.

c) A cota correspondente ao exercicio 2017, da tarifa de condución das augas pola infraestrutura do postransvasamento (bacía do Segura), prevista no artigo 10 da Lei 52/1980, do 16 de outubro, que fose aplicable ás augas propias da bacía.

2. Os suxeitos pasivos das exaccións sinaladas nos números anteriores que satisfixesen total ou parcialmente as cotas correspondentes terán dereito á devolución das cantidades ingresadas.

Artigo 3. *Moratorias ás cotizacións á Seguridade Social.*

As empresas e os traballadores por conta propia, titulares das explotacións agrarias afectadas pola seca, tanto hidrolóxica como meteorolóxica, en todo o ámbito nacional, incluídos en calquera réxime da Seguridade Social, poderán solicitar e obter, logo de xustificación dos danos sufridos, unha moratoria dun ano sen xuro no pagamento das cotizacións á Seguridade Social correspondentes aos meses de xullo de 2017 a febreiro de 2018, ambos inclusive, así como no pagamento das cotas polas xornadas reais correspondentes ao mesmo período.

Artigo 4. *Modificación do texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo.*

Modifícase o artigo 112 bis do texto refundido da Lei de augas, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, nos seus puntos 5 e 7, que quedan redactados co seguinte contido:

«5. O tipo de gravame anual será do 25,5 por cento do valor da base imponible e a cota íntegra será a cantidade resultante de aplicar á base imponible o tipo de gravame.»

«7. O canon reducirase nun 92 por cento para as instalacións hidroeléctricas de potencia igual ou inferior a 50 MW e un 90 por cento para as instalacións de produción de enerxía eléctrica de tecnoloxía hidráulica de bombeo e potencia superior a 50 MW, e na forma que regulamentariamente se determine para aquelas producións ou instalacións que se deban incentivar por motivos de política enerxética xeral.»

Disposición transitoria única. *Réxime transitorio para a liquidación do canon por utilización das augas continentais para a produción de enerxía eléctrica correspondente ao exercicio 2017.*

1. Na autoliquidación do exercicio 2017 que, de acordo co previsto no artigo 10 do Real decreto 198/2015, do 23 de marzo, deberá realizar cada contribuínte no mes de marzo de 2018, aplicarase o tipo do 22 por cento á parte proporcional da base imponible correspondente á fracción do ano transcorrida ata a entrada en vigor do presente real decreto lei e o tipo do 25,5 por cento á parte proporcional da base imponible correspondente á fracción do ano posterior á dita entrada en vigor, todo iso sen prexuízo da aplicación, no que non sexa incompatible, do previsto nos artigos 8 e 10 do citado texto regulamentario. No caso de que sexa o primeiro exercicio en que se deba realizar a autoliquidación, atenderase á parte do período de vixencia da concesión que sexa respectivamente anterior e posterior á dita entrada en vigor. O mesmo criterio temporal aplicarase ás bonificacións da base imponible.

2. Se se producen liquidacións da produción eléctrica de carácter definitivo por parte do operador do mercado, do operador do sistema ou do órgano encargado das liquidacións con posterioridade á data de autoliquidación do canon, o contribuínte estará obrigado a realizar unha autoliquidación complementaria nos tres meses seguintes á citada liquidación definitiva da produción.

Disposición adicional primeira. *Créditos orzamentarios.*

1. A compensación das diminucións de ingresos que se produzan nas confederacións hidrográficas como consecuencia das exencións previstas no artigo 2 deste real decreto lei será financiada integramente con cargo ao Fondo de Continxencia de Execución Orzamentaria.

2. A dita compensación poderá ser financiada con cargo aos recursos propios e ao remanente de tesouraría que, se é o caso, existise, e tramitaranse, se fose necesario, as correspondentes modificacións orzamentarias, de conformidade co disposto na Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria.

Disposición adicional segunda. *Regra excepcional e temporal sobre a cesión de dereitos ao uso privativo de augas nas demarcacións hidrográficas con declaración de seca vixente.*

Con carácter excepcional e temporalmente limitado ata o 30 de setembro de 2018, poderanse autorizar contratos de cesión de dereitos ao uso privativo das augas, entre concesionarios da bacía do Segura, nos cales o volume susceptible de cesión sexa igual ao volume concedido ao titular que cede o seu dereito, e non será de aplicación a limitación establecida no artigo 69 do Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de augas.

Co mesmo carácter e vixencia temporal poderanse autorizar contratos de cesión de dereitos ao uso privativo das augas, entre concesionarios da bacía do Douro.

Esta mesma previsión aplicarase aos contratos que se celebren entre concesionarios da bacía do Xúcar cunha vixencia temporal limitada ao 30 de setembro de 2017.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Este real decreto lei dítase ao abeiro do artigo 149.1 da Constitución española, na súa regra 22.ª, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de lexislación, a ordenación e concesión de recursos e aproveitamentos hidráulicos cando as augas discorran por máis dunha comunidade autónoma, salvo o disposto no artigo 3 que se dita ao abeiro do artigo 149.1.13.^a, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva para fixar as bases e a coordinación da planificación xeral da actividade económica.

Disposición derradeira segunda. *Facultades de desenvolvemento.*

O Goberno e os titulares dos ministerios de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente; Facenda e Función Pública; Enerxía, Turismo e Axenda Dixital, e Emprego e Seguridade Social, no ámbito das súas respectivas competencias, ditarán as disposicións necesarias para o desenvolvemento e a execución do establecido neste real decreto lei.

Disposición derradeira terceira. *Entrada en vigor.*

O presente real decreto lei entrará en vigor o mesmo día da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado na Embaixada de España en Astaná o 9 de xuño de 2017.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
MARIANO RAJOY BREY